

WIELKOPOLSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY

Telefony:

- informacja o numerach wewnętrznych	61 854-48-00	
- WPWIS	61 852-99-18	
- e-mail WSSE w Poznaniu	sekretariat@wssepoznan.pl	ul. Noskowskiego 23 61-705 Poznań www.wsse-poznan.pl
- Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	61 854-48-50 61 854-48-51 61 854-48-52 61 854-48-53 61 854-48-77	
- faks	61 854-48-76	
- e-mail	nadzor.zapobiegawczy@wssepoznan.pl	

DN-NS.9012.1668.2015

Poznań, ^{oryginał/kopia} 02 12 2015

OPINIA SANITARNA

Na podstawie art. 3 pkt 2 lit a i art. 12 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2015r. poz. 1412), §147 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015r. poz. 1422) oraz §22 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2006r. w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy z urządzeniami radiologicznymi (Dz. U. z 2006r. Nr 180, poz. 1325.), Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny po zapoznaniu się z rozwiązaniem wentylacji oraz projektem obliczenia osłon stałych przed promieniowaniem jonizującym dla pracowni hemodynamiki z zainstalowanym aparatem rentgenowskim – angiografem Allura Centron firmy Philips zlokalizowanej w Zakładzie Radiologii Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu przy ul. Juraszów 7/19, opracowanym przez Panią Kingę Kapecką,

OPINIUJE

przedłożony projekt pozytywnie pod następującymi warunkami:

1. Pomieszczenie winno posiadać odbiór właściwego Państwowego Inspektora Sanitarnego w zakresie wymogów sanitarno-higienicznych oraz zezwolenie Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego na uruchomienie i stosowanie aparatu rtg.
2. Przy odbiorze należy przedstawić wyniki pomiarów skuteczności zastosowanej wentylacji.
3. Pomieszczenie należy wyposażyć w umywalkę (zgodnie z § 36. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012r., poz. 739), mówiącym że pomieszczenia, w których są wykonywane badania lub zabiegi, z wyjątkiem pomieszczeń, w których odbywa się

badanie za pomocą rezonansu magnetycznego, wyposaża się w co najmniej jedną umywalkę z baterią z ciepłą i zimną wodą),

4. Podczas wykonywania badania rentgenowskiego w pomieszczeniu z zainstalowanym aparatem rentgenowskim diagnostycznym może przebywać wyłącznie pacjent oraz osoby wykonujące czynności związane z realizacją procedur medycznych.

UZASADNIENIE:

Do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wpłynął wniosek (data wpływu 07.10.2015r.), o zaopiniowanie projektu obliczenia osłon stałych przed promieniowaniem jonizującym dla pracowni hemodynamiki z zainstalowanym aparatem rentgenowskim – angiografem Allura Centron firmy Philips zlokalizowanej w Zakładzie Radiologii Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu przy ul. Juraszów 7/19.

Pomieszczenie z zamontowanym aparatem rtg posiada powierzchnię 35,22 m², wysokość 2,90 m oraz wentylację mającą zapewnić wymaganą 1,5 krotną wymianę powietrza w ciągu godziny.

Zgodnie z §10 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2006r. w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy z urządzeniami radiologicznymi (Dz. U. z 2006r. Nr 180, poz. 1325), gabinety winny być wyposażone w wentylację zapewniającą co najmniej 1,5 – krotną wymianę powietrza na godzinę.

Projekt osłon stałych nie zawiera rozwiązań dla wentylacji, klimatyzacji i ogrzewania uwzględniających wymagania producenta aparatu rentgenowskiego.

Zastosowane osłony stałe, na które składają się konstrukcje ścian, stropów, okien, drzwi oraz zainstalowane urządzenia ochronne spełniają wymagania określone w § 2 i 3 wyżej cytowanego rozporządzenia.

Dla zapewnienia właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych powyższych pomieszczeń należy spełnić warunki zawarte w osnowie opinii.

Integralną częścią opinii dla Wnioskodawcy jest rzut, na którym znajduje się pieczęć uzgodnienia Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Załącznik:

1. Rzut pomieszczeń.

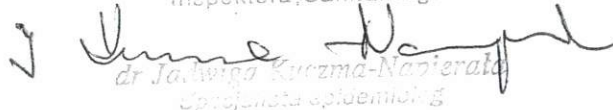
Otrzymuje:

1. SZPITAL WOJEWÓDZKI W POZNANIU
ul. Juraszów 7/19, 60-479 Poznań.

Do wiadomości:

1. WSSE – DN.HR Poznań,
  2. a/a.
- M.N.

Zastępca Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego
Inspektora Sanitarnego

dr Jacek Kuczmarski
Specjalista epidemiologii

Szpital Wojewódzki w Poznaniu
ul. Juraszów 7/19
60-479 Poznań

**Obliczanie osłon stałych
przed promieniowaniem jonizującym dla pracowni
rentgenowskiej z aparatem rtg**

Allura Centron firmy Philips

Październik 2015

I. Część opisowa

Podstawa opracowania.

- Projekt budowlany;
- Polska Norma Obliczeniowa PN – 86/J-80001;
- **Ustawa z dnia 29 listopada 2000r. – Prawo atomowe** (Dz. U., z 2014 poz. 1512);
- **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2006 r.** w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy ze źródłami promieniowania jonizującego (Dz. U. Z 2002r. Nr 239, poz. 2029);
- **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r.** w sprawie dawek granicznych promieniowania jonizującego (Dz. U. Nr 20, poz.168);
- **Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 lutego 2011r.** w sprawie warunków bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego dla wszystkich rodzajów ekspozycji medycznej. (Dz. U. Z 2013 r., poz. 1015)
- **Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2006r.** w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy z aparatami rentgenowskimi o energii promieniowania do 300 keV stosowanych w celach medycznych warunków bezpiecznego stosowania promieniowania (Dz.U. 180 poz. 1325).
- **Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 2006r.** w sprawie nadzoru i kontroli w zakresie przestrzegania warunków ochrony radiologicznej w jednostkach organizacyjnych stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych, (Dz.U. 1 poz.11)

Szpital Wojewódzki w Poznaniu
ul. Juraszów 7/19
60-479 Poznań

W istniejącej pracowni hemodynamiki nastąpi remont pomieszczenia oraz wymiana aparatu.

1. Lokalizacja.

Przedmiotem opracowania jest obliczenie osłon stałych dla pracowni hemodynamiki, znajdującej się na I piętrze budynku Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu ul. Juraszów 7/19 w Zakładzie Radiologii i zostanie wyposażona w angiograf Allura Centron .

Powierzchnia pracowni wynosi 35.22 m², a wysokość 3.2 m, sufit obniżony do 2.9 m.

Pracownia rentgenowska sąsiaduje z:

AB – wolna przestrzeń;

BC – magazyn;

CD – sterownia, drzwi;

DE – szatnia;

EF – pomieszczenie przygotowania, drzwi;

FA – pracownia rtg;

Strop – laboratorium;

Posadzka – szatnia.

2. Wymagania dla pracowni.

2.1 Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia powierzchnia pomieszczenia pracowni rentgenowskiej do radiologii zabiegowej powinna być nie mniejsza niż 20 m².

Ustawienie aparatu w gabinecie rtg zapewni swobodny dostęp do pacjenta co najmniej z dwóch stron, a odległość ogniska lampy od najbliższej ściany wynosić będzie 1,5 metra przy pionowym kierunku wiązki promieniowania.

2.2 Konstrukcja ścian i stropów oraz okien i drzwi oraz zainstalowane urządzenia ochronne w pracowni rentgenowskiej powinny zabezpieczać osoby pracujące :

- w gabinecie rtg przed otrzymaniem w ciągu roku dawki przekraczającej - **6 mSv**,

w pomieszczeniach pracowni rtg poza gabinetem rtg przed otrzymaniem w ciągu roku dawki przekraczającej - **3 mSv**,

w pomieszczeniach poza pracownią rtg, a także osoby z ogółu ludności przebywające w sąsiedztwie przed otrzymaniem w ciągu roku dawki przekraczającej - **0.5 mSv**,

w budynkach mieszkalnych – **0.1 mSv**.

Szpital Wojewódzki w Poznaniu
ul. Juraszów 7/19
60-479 Poznań

---

3. Wentylacja .

W pracowni rtg oraz sterowni istnieje wentylacja zapewniająca min. 1,5 - krotną wymianę powietrza na godzinę, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia (Dz.U. 2006 nr 180 poz. 1325). **Istniejący budynek Szpitala.**

V a

4. Wyposażenie technologiczne.

W skład aparatu Arllura wchodzi:

- lampa rentgenowska,
- konsola operatorska (sterownice, monitory, klawiatura),
- stół pacjenta,
- tablica rozdzielcza,
- generator,
- system cyfrowy .

5. Wyposażenie dodatkowe pracowni rentgenowskiej.

Pracownia rtg wyposażona będzie w:

- fartuchy ochronne z gumy ołowiowej,
- kołnierze z gumy ołowiowej,
- okulary ochronne ze szkła ołowiowego.

Umywalka znajduje się w pomieszczeniu przygotowawczym.

6. Oznakowanie pomieszczeń.

Drzwi do pracowni oznakowane będą tablicą informacyjną ze znakiem ostrzegawczym przed promieniowaniem jonizującym zgodną ze wzorem określonym w załączniku nr 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2006.

7. Oświetlenie ostrzegawcze.

Nad drzwiami prowadzącymi do pracowni rtg winna być zamontowana sygnalizacja świetlna ostrzegawcza, która wskazywać będzie włączenie wyłącznika aparatu rtg.

8. WC dla pacjentów i personelu oraz pokój socjalny personelu.

WC dla pacjentów znajduje się na korytarzu.

Toaleta oraz pokój socjalny dla personelu zlokalizowane są w sąsiedztwie pracowni.

9. Obsługa aparatu rtg.

Badania wykonywać będą lekarze, technicy rtg i pielęgniarki przeszkoleni w tym zakresie.

Nadzór nad gabinetem z aparatem rtg sprawować będzie Inspektor Ochrony Radiologicznej.

Personel posiada certyfikat ze szkolenia „Ochrona Radiologiczna Pacjenta”.

Personel winien być objęty kontrolą dawek indywidualnych lub środowiska pracy oraz posiadać aktualne badania lekarskie.

10. Struktura pracowni.

W pracowni badaniom będą poddawani pacjenci szpitalni i ambulatoryjni.

Przewiduje się przyjmowanie około 15 - 20 pacjentów tygodniowo (na jednej zmianie).

Zapis cyfrowy przeprowadzanych badań. Badania wydawane są pacjentom na płycie CD.

11. Zalecenia bezpieczeństwa

Aparat rtg będzie sterowany z za szyby ołowiowej (okienko obserwacyjne o odpowiednim równoważniku ołowiu z zamontowaną szybą ołowiową o wym. 100 x 80 cm dolna krawędź na wys. 85 cm od poziomu podłogi) za pomocą zestawu komputerowego. Aparat posiada zestaw wyłączników awaryjnych zabezpieczającymi przed ekspozycją, awarią zasilania lub aparatu.

12. Opis istniejących osłon stałych.

Ściana AB – 380 mm cegła + 20 mm tynk cementowo-wapienny.

Ściana BC – 120 mm cegła - w zestawieniu na końcu opracowania.

Ściana CD – 120 mm cegła - w zestawieniu na końcu opracowania.

Ściana DE – 250 mm cegła pełna + 20 mm tynk cementowo-wapienny.

Ściana EF – 250 mm cegła pełna + 20 mm tynk cementowo-wapienny.

Ściana FA – 120 mm cegła + 1.5 blacha

Szpital Wojewódzki w Poznaniu
ul. Juraszów 7/19
60-479 Poznań

Strop – 270 mm płyta żelbetonowa + 70 mm szlichta betonowa.

Posadzka - 270 mm płyta żelbetonowa + 70 mm szlichta betonowa .

Ściany pracowni będą zbudowane według zestawienia podanego na końcu opracowania.

Ponadto drzwi oraz okienko obserwacyjne zostaną zabezpieczone wg zestawienia podanego na końcu opracowania.

13. Dane techniczne aparatu.

Aparat rentgenowski Allura Centron z ramieniem typu „C” jest aparatem do badań angiograficznych

- Napięcie nominalne na lampie (fluoroscopia): 40 kV - 125 kV
- Natężenie prądu na lampie (skopia pulsacyjna): 2.5- 200 mA
- Napięcie nominalne na lampie (radiografia): 40 kV - 150 kV
- Natężenie prądu na lampie w trybie radiografii: 1- 1250 mA
- Filtracja całkowita: ≥ 2.5 mm Al

17. Testy specjalistyczne

Aparat powinien posiadać aktualne testy specjalistyczne wykonane przez firmę posiadającą uprawnienia do wykonywania testów.

II. Część obliczeniowa

1. Obliczanie grubości osłon.

1.1. Dane i wzory stosowane do obliczeń.

Obliczenia wykonano w oparciu o normę PN-86/J-80001.

Grubość osłon określono na podstawie zawartych tam tabel i wykresów posługując się następującymi wzorami:

Dawka tygodniowa przyjmowana do obliczeń.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie dawek granicznych promieniowania jonizującego (Dz. U. Nr 20, poz.168) do obliczeń przyjęto następujące wartości dawek:

- Dla osób zatrudnionych w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące w gabinecie rtg:

$$6 \text{ mSv/rok} - 0.522 \text{ cGy/rok} - 0.01044 \text{ cGy/tydz.} = 104.4 \text{ }\mu\text{Gy/tydz.}$$

- W pracowni rtg poza gabinetem rtg:

$$3 \text{ mSv/rok} - 0.261 \text{ cGy/rok} - 0.00522 \text{ cGy/tydz.} = 52.2 \text{ }\mu\text{Gy/tydz.}$$

Dla osób z ogółu ludności :

$$0.5 \text{ mSv/rok} - 0.0435 \text{ cGy/rok} - 0.87 \times 10^{-3} \text{ cGy/tydz} = 8.7 \text{ }\mu\text{Gy/tydz.}$$

- Dla budynków mieszkalnych:

$$0.1 \text{ mSv/rok} - 0.0087 \text{ cGy/rok.} - 0.000174 \text{ cGy/tydz} - 1.74 \text{ }\mu\text{Gy/tydz.}$$

1.1.2. Czas (t) narażenia na promieniowanie w ciągu tygodnia.

$$t = T \cdot U \cdot t_0$$

w którym:

T- współczynnik określający prawdopodobieństwo przebywania ludzi w osłanianym miejscu;

U- współczynnik określający prawdopodobieństwo skierowania użytecznej wiązki promieniowania w kierunku obliczonej osłony;

t₀- maksymalny czas pracy źródła promieniowania w ciągu tygodnia na jednej zmianie, s, min lub h.

Jeżeli nie udokumentowano innych wartości należy przyjmować:

T=1 – dla miejsc stałego przebywania ludzi (miejsca ciągłej pracy, pomieszczenia mieszkalne, miejsca przeznaczone dla dzieci);

T=0.25 – dla miejsc czasowo wykorzystywanych przez ludzi (np. korytarze, WC, stołówki itp.);

T=0.05 - dla miejsc krótkiego czasu przebywania (np. ulice, place, klatki schodowe);

U=1 – dla podłóg;

U=1 – dla ścian i sufitów jeżeli przewiduje się ich napromieniowanie wiązką główną przy pracach rutynowych;

U= 0.25 - dla ścian nie napromieniowanych wiązką główną przy pracach rutynowych;

U= 0.05 - dla sufitów nie napromieniowanych wiązką główną przy pracach rutynowych;

Dla osłon chroniących tylko przed promieniowaniem rozproszonym lub ubocznym **U=1**

1.1.3. Osłony przed promieniowaniem pierwotnym

Krotność (k) osłabienia promieniowania przez osłonę.

$$K = \frac{D \cdot I \cdot t}{D \cdot l^2} \cdot y$$

W którym:

D – moc dawki wg PN-86/J-80001 pkt. 2.5.1.1. w odległości 1m od ogniska lampy przeliczona dla prądu anodowego 1mA, (cGy*min⁻¹*m²*mA⁻¹);

I – nominalne natężenie prądu anodowego lampy rentgenowskiej (mA);

t- czas narażenia w ciągu tygodnia osób przebywających w miejscu osłanianym ;wyznaczony zgodnie z 1.1.2. w (min).;

D- dawka tygodniowa określona zgodnie z 1.1.1. w (cGy);

l- najmniejsza odległość ogniska lampy od miejsca osłanianego w ustalonych warunkach pracy, (m);

y- współczynnik zgodny z PN-86/J-80001 pkt 2.4.

1.1.4. Osłony przed promieniowaniem rozproszonym.

Zredukowana moc dawki

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I}$$

w którym:

D- dawka tygodniowa określona zgodnie z 1.1.1. w (cGy);

l- najmniejsza odległość przedmiotu rozpraszającego od miejsca osłanianego w ustalonych warunkach pracy, (m);

t- czas narażenia w ciągu tygodnia osób przebywających w miejscu osłanianym wyznaczony zgodnie z 1.1.2. w (min).;

I – nominalne natężenie prądu anodowego lampy rentgenowskiej (mA);

W przypadku zdjęć rentgenowskich, gdzie ustala się mAs, I należy obliczyć dzieląc sumę mAs w tygodniu przez czas pracy lampy rtg w tym okresie.

1.1.5. dane do obliczeń.

Przewiduje się przyjmowanie około 20 pacjentów tygodniowo na jednej zmianie, w systemie dwuzmianowym:

Ilość pacjentów tygodniowo – 20;

Czas ekspozycji dla jednego pacjenta średnio – 6 min. - 360 s;

Napięcie max na lampie rtg. – 125 kV;

Natężenie prądu anodowego lamp – 60 mA;

Filtracja całkowita – ≥ 2.5 mmAl.

Obliczenia.

Założenia:

Przyjęto, że wiązka główna promieniowania X podczas badań skierowana jest na elektroniczny wzmacniacz obrazu E.W.O.

W związku z tym promieniowanie rozproszone skierowane jest na wszystkie ściany, strop i posadzkę.

Obliczenia czasu (t) narażenia na promieniowanie X – skopia pulsacyjna

$$t_0 = 20 \text{ pacjentów/tydzień} * 360 \text{ s} = 7200\text{s/tydz.}$$

Obliczanie osłon stałych przed promieniowaniem rozproszonym

ŚCIANA AB (wolna przestrzeń, okno)

$$D = 8.7 \mu\text{Gy/tydz.}$$

$$l = 2.6 \text{ m}$$

$$t = 0.1 \text{ h}$$

$$I = 60 \text{ mA}$$

$$T = 0.05$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D * l^2}{t * I} = \frac{8.7 * (2.6)^2}{0.1 * 60} = 9.8 \mu\text{Gyh}^{-1}\text{m}^2\text{mA}^{-1}$$

Zgodnie z pkt. 2.5.2.1. oraz rys.3 PN-86/J-80001 grubość wymaganej osłony wynosi 1.6 mm Pb.

ŚCIANA BC (magazyn)

$$D = 8.7 \mu\text{Gy/tydz.}$$

$$l = 3 \text{ m}$$

$$t = 0.5 \text{ h}$$

$$I = 60 \text{ mA}$$

$$T = 0.25$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} = \frac{8.7 \cdot (3)^2}{0.5 \cdot 60} = 2.6 \mu\text{Gyh}^{-1}\text{m}^2\text{mA}^{-1}$$

Zgodnie z pkt. 2.5.2.1. oraz rys.3 PN-86/J-80001 grubość wymaganej osłony wynosi 2.1 mm Pb.

ŚCIANA CD (sterownia, drzwi, okienko obserwacyjne)

$$D = 52.2 \mu\text{Gy/tydz.}$$

$$l = 3 \text{ m}$$

$$t = 2 \text{ h}$$

$$I = 60 \text{ mA}$$

$$T = 1$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} = \frac{52.2 \cdot (3)^2}{2 \cdot 60} = 3.9 \mu\text{Gyh}^{-1}\text{m}^2\text{mA}^{-1}$$

Zgodnie z pkt. 2.5.2.1. oraz rys.3 PN-86/J-80001 grubość wymaganej osłony wynosi 2.0 mm Pb.

ŚCIANA DE (szatnia)

$$D = 8.7 \mu\text{Gy/tydz.}$$

$$l = 3.7 \text{ m}$$

$$t = 0.5 \text{ h}$$

$$I = 40 \text{ mA}$$

$$T = 0.25$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} = \frac{8.7 \cdot (3.7)^2}{0.5 \cdot 60} = 4.0 \mu\text{Gyh}^{-1}\text{m}^2\text{mA}^{-1}$$

Zgodnie z pkt. 2.5.2.1. oraz rys.3 PN-86/J-80001 grubość wymaganej osłony wynosi 2.0 mm Pb.

ŚCIANA EF (pomieszczenie przygotowania, drzwi)

$$D = 8.7 \mu\text{Gy/tydz.}$$

$$l = 3.7 \text{ m}$$

$$t = 0.5 \text{ h}$$

$$I = 60 \text{ mA}$$

$$T = 0.25$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} = \frac{8.7 \cdot (3.7)^2}{0.5 \cdot 60} = 4.0 \mu\text{Gyh}^{-1}\text{m}^2\text{mA}^{-1}$$

Zgodnie z pkt. 2.5.2.1. oraz rys.3 PN-86/J-80001 grubość wymaganej osłony wynosi 2.0 mm Pb.

ŚCIANA FA (pracownia hemodynamiki)

$$D = 8.7 \mu\text{Gy/tydz.}$$

$$l = 3.0 \text{ m}$$

$$t = 2 \text{ h}$$

$$I = 60 \text{ mA}$$

$$T = 1$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} = \frac{8.7 \cdot (3)^2}{2 \cdot 60} = 0.65 \mu\text{Gyh}^{-1}\text{m}^2\text{mA}^{-1}$$

Zgodnie z pkt. 2.5.2.1. oraz rys.3 PN-86/J-80001 grubość wymaganej osłony wynosi 3.2 mm Pb.

STROP (laboratorium)

$$D = 8.7 \mu\text{Gy/tydz.}$$

$$l = 1.8 \text{ m}$$

$$t = 2 \text{ h}$$

$$I = 60 \text{ mA}$$

$$T = 1$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} = \frac{8.7 \cdot (1.8)^2}{2 \cdot 60} = 0.23 \mu\text{Gyh}^{-1}\text{m}^2\text{mA}^{-1}$$

Zgodnie z pkt. 2.5.2.1. oraz rys.3 PN-86/J-80001 grubość wymaganej osłony wynosi 3.5 mm Pb.

POSADZKA (szatnia)

$$D = 8.7 \mu\text{Gy/tydz.}$$

$$l = 2.1 \text{ m}$$

$$t = 2 \text{ h}$$

$$I = 60 \text{ mA}$$

$$T = 1$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} = \frac{8.7 \cdot (2.1)^2}{2 \cdot 60} = 0.32 \mu\text{Gyh}^{-1}\text{m}^2\text{mA}^{-1}$$

Zgodnie z pkt. 2.5.2.1. oraz rys.3 PN-86/J-80001 grubość wymaganej osłony wynosi
3.5 mm Pb.

1.2.4 Obliczenia czasu (t) narażenia na promieniowanie X – grafia

Zakładając, że wykonamy zdjęcie każdemu pacjentowi:

Ilość pacjentów tygodniowo na jednej zmianie – 20;

Czas ekspozycji dla jednego pacjenta – 0.1 s;

Napięcie na lampie rtg. – do 150 kV;

Natężenie prądu anodowego lampy – 1250 mA;

Filtracja całkowita – 2.5 mmAl.

$$t_0 = 20 \text{ pacjentów/tydzień} \cdot 0.1 \text{ s} \cdot = 2.0 \text{ s/tydz.}$$

Czas jest tak mały, że można zredukowaną moc dawki zdjęć pominąć, uwzględniając tylko skopię (grafię wykonuje się bardzo rzadko)

Szpital Wojewódzki w Poznaniu
ul. Juraszów 7/19
60-479 Poznań

ZESTAWIENIE GRUBOŚCI OSŁON odczyt dla $U = 150 \text{ kV}$ (wg. PN - 86/J - 80001)
Grubość podano w mm

Miejsce osłanianie	Wymagana grubość osłony (mm Pb)	Ochronność własna (mm Pb)	Istniejąca grubość osłony Zabezpieczenia dodatkowe (mm)
AB	1,6	4,1	380 mm cegła pełna + 20 mm tynk cementowo-wapienny.
BC	2,1	2,1	120 mm cegła pełna + 1 mm blacha ołowiana + 20 mm tynk cementowo-wapienny.
CD	2,0	2,1	120 mm cegła pełna + 1 mm blacha ołowiana + 20 mm tynk cementowo-wapienny. Drzwi należy zabezpieczyć blachą ołowianą o $Pb = 2 \text{ mm}$. Okienko obserwacyjne ze szkłem ołowianym należy zabezpieczyć $Pb = 2.0 \text{ mm}$.
DE	2,0	2,5	250 mm cegła pełna + 20 mm tynk cementowo-wapienny.
EF	2,0	2,5	250 mm cegła pełna + 20 mm tynk cementowo-wapienny. Drzwi należy zabezpieczyć blachą ołowianą o $Pb = 2 \text{ mm}$.
FA	3,2	3,3	120 mm cegła pełna + 2.0 mm blacha ołowiana + 40 mm tynk cementowo-wapienny.
Strop	3,5	4,8	270 mm żelbeton + 70 mm beton.
Posadzka	3,5	4,8	270 mm żelbeton + 70 mm beton.

WNIOSKI KOŃCOWE

Ściana AB (wolna przestrzeń, okno) - - grubość wymaganej osłony wynosi 1.6 mm Pb.
 Ściana o grubości 380 mm wykonana z cegły pełnej i pokryta 20 mm tynkiem z cementowo-wapiennym jest wystarczającym zabezpieczeniem
 Pracownia znajduje się na I piętrze, okna nie potrzebują osłon.

Ściana BC (magazyn) - grubość wymaganej osłony wynosi 2.1 mm Pb.
 Pomiędzy pracownią i magazynem są dwie ściany z cegły pełnej o grubości 60 mm, a między nimi jest przestrzeń, w której umieszczone są przewody elektryczne i wodociągowe.

Ścianę 120 mm należy zabezpieczyć blachą ołowianą o grubości 1 mm Pb lub tynkiem barytowym o grubości 17 mm. Decyzja inwestora.

Szpital Wojewódzki w Poznaniu
ul. Juraszów 7/19
60-479 Poznań

Ściana CD (sterownia, drzwi, okienko obserwacyjne) - grubość wymaganej osłony wynosi 2.0 mm Pb.

Pomiędzy pracownią i sterownią są dwie ściany z cegły pełnej o grubości 60 mm, a między nimi jest przestrzeń, w której umieszczone są przewody elektryczne i wodociągowe.

Ścianę 120 mm należy zabezpieczyć blachą ołowianą o grubości 1 mm Pb lub tynkiem barytowym o grubości 17 mm. Decyzja inwestora.

Drzwi należy zabezpieczyć blachą ołowianą o Pb = 2 mm.

Okienko obserwacyjne ze szkła ołowianego należy zabezpieczyć o Pb = 2 mm.

Ściana DE (szatnia) - grubość wymaganej osłony wynosi 2.0 mm Pb.

Ściana o grubości 250 mm wykonana z cegły pełnej i pokryta 20 mm cementowo-wapiennym jest wystarczającym zabezpieczeniem.

Ściana EF (pomieszczenie przygotowania, drzwi) - grubość wymaganej osłony wynosi 2.0 mm Pb.

Ściana o grubości 250 mm wykonana z cegły pełnej i pokryta 20 mm cementowo-wapiennym jest wystarczającym zabezpieczeniem.

Drzwi należy zabezpieczyć blachą ołowianą o Pb = 2 mm.

Pomieszczenie to służy do krótkiego przebywania. W czasie ekspozycji nikt nie będzie przebywał w tym pomieszczeniu.

Ściana FA (pracownia hemodynamiki) - grubość wymaganej osłony wynosi 3.2 mm Pb.

Pomiędzy pracowniami hemodynamiki są dwie ściany z cegły pełnej o grubości 60 mm, a między nimi jest przestrzeń, w której umieszczone są przewody elektryczne i wodociągowe. Ściana od strony pracowni sąsiadującej zabezpieczona jest blachą ołowianą o grubości 1.5 mm Pb.

Ścianę 120 mm należy zabezpieczyć blachą ołowianą o grubości 0.5 mm Pb lub tynkiem barytowym o grubości 10 mm. Decyzję podejmie inwestor.

Strop (laboratorium) - grubość wymaganej osłony wynosi 3.5 mm Pb.

Strop o łącznej grubości 330 mm, wykonany z 270 mm żelbetonu i 70 mm wylewki betonowej stanowi wystarczającą osłonę.

Posadzka (szatnia) - grubość wymaganej osłony wynosi 3.5 mm Pb.

Strop o łącznej grubości 330 mm, wykonany z 270 mm żelbetonu i 70 mm wylewki betonowej stanowi wystarczającą osłonę.

Grubości osłon odczytana dla napięcia 150 kV z rys. 3 PN-86, natomiast maksymalne napięcie aparatu to 125 kV.

Dane dotyczące aktualnych osłon przyjęto na podstawie projektu dostarczonego przez Inwestora

Opracowała: Kinga Kapecka
Inspektor OR